

דרור אידר

יהודים, בואו הביתה - עלו לארץ ישראל

מירת מצוות (שאותה כינה "תשובה פרטית"), אלא בראש ובראשונה "תשובה כללית, שישובו ישראל לארץ הקדושה". זה התנאי לגאולתנו: לשוב הביתה, ובלשונו של הרב אלקלעי: "שנ' שוב אל הארץ אשר יצאנו משם, כי היא בית חיינו". הרב אלקלעי הטיף לכך כל ימיו, ואף פרסם בספר חזון מדיני להקמת בית לאומי לע-לנו בארץ ישראל. השמש בבית הכנסת של הרב אלקלעי והתקוע בשופר היה שמעון לייב הרצל. הסבא של.

50 שנה מאוחר יותר, כשבנימיזן זאב הרצל ליווה את פרשת דרייפוס, הוא הביז מה שהרב של סבו הביז: אין תקומה לעמנו אלא בשיבה לארצו ובהקמת מדינה עצמאית. מי ששמע לקריאות ועלה ארצה, שינה את ההיסטוריה. אבל לפני השואה, היו אלה יהודים מועטים יחסית. עמנו בחר להישאר בגלות, ובאירופה עלה "מלך שגזי-רותיו קשות כהמן". הגלות אכלה בנו לא רק פיזית, אלא גם בוללה אותנו בקרב העמים שעברנו דרכם.

יותר מכל יום אחר בשנה, דווקא ביום השואה והגבורה חובה לשוב לקריאה הנושנה שלא נס לחה: יהודים יקרים, אחינו ואחיותינו שבכל התפוצות, עשו טובה והצילו את עצמכם ואת צאצאיכם - לא רק הצלה פיזית, אלא גם הצלה לאומית ורוחנית. שובו הביתה. עלו לארץ ישראל.

להתרגל למקום ולנופים ולשפה - קם באותה ארץ דור חדש שלא ידע את יוסף, וגירש אותנו. כך המשכנו בנרודינו. במשך כל התקופה הארוכה הזו חיכתה הארץ הזאת לנו, צאצאיה החרדיים, וכשחזרנו אליה ברורות האחרונים, החלה לפרוח ולהתיישב, כמו אם ששמרה את חלבה רק לבנה האבוד.

מה שראו מבשרי הציונות - שאין תקווה לעם היהודי אלא בחזרה ארצה ובהקמת מדינה עצמאית במולדת - אנחנו רואים היום בבהירות רבה יותר

בדור שלאחר החורבן המדיני הגדול במאה הראשונה, לימד רבי יהושע בן חנניה, שעוד הספיק לשרת כלני בבית המקדש השני וליווה את מורו, רבן יוחנן בן זכאי, בזמן החורבן: "אם אין (ישראל) עושים תשובה, אין נגאלים - אלא הקב"ה מעמיד להם מלך שגזירותיו קשות כהמן, וישראל עושים תשובה ומחזירים למוטב". כ-1,800 שנה אחר כך יצר הרב יהודה אלקלעי, שהיה רב הקהילה היהודית הספרדית בזמלין, סרביה, מהפכה במושג התישובה. הוא הראה שהתשובה שעליה דיברו תורת ישראל, נביאיה וחכמיה, אינה בהכרח חזרה לשי-

74 שנים לתום המלחמה הגדולה, ועדיין חלק גדול מאוד מעמנו חי על אדמת נכר. ביממה שבה נזכור את המיליונים מבני ובנות עמנו שנרצחו בשואה הגדולה, נשמע את צמד המילים "לא עוד". לא עוד כצאן לטבח נובל. לא עוד למסכנות הגורל היהודי. זה נכון. אבל אם יש לקח לזי ועוה שעמנו עבר במאה הקודמת, הרי שהוא לא מסתכם רק ב"מה לא", אלא גם ב"מה כן". כן לעלייה ארצה. השואה חתמה את פרק הגלות בהיסטוריה הארוכה של עמנו, כלומר את הניסיון להצדיק את החיים של העם היהודי בארצות נכר.

מה שראו מבשרי הציונות במאות הקודמות, ומה שראו הרצל ומנהיגי הציונות בראשית המאה ה-20 - שאין תקווה לעם היהודי אלא בחזרה ארצה ובהקמת מדינה עצמאית במולדת - תועתיקה - אנחנו רואים היום בבהירות רבה יותר, במיוחד אחרי השואה.

מדוע יהודים מתעקשים על זכותם לחיות כיהודים במדינות שלא רוצות בהם, או במדינות שבהן הם פוחדים להראות סממנים יהודיים חיצוניים? עד לפני 71 שנה היטלטלנו בעולם, עומדים כעניים בפתח של אומות העולם ומבקשים חסות והגנה. כך עשינו במשך מאות רבות של שנים, ובכל פעם שחשבנו שהנה, הונח לנו, והתחלנו